

2. Na ministra financ g. dr. M. Stojedinoviča: Ali je popravljen z ozirom na dane obljube, osobito javno dane obljube velikega župana v Mariboru v začetku leta 1925, in s ozirom na grozeč propad omenjenih zadrug vpostavitvi v prihodnje dvanajstine znesek 1.5 milijona dinarjev. Prosimo, da se ta zadeva smatra kot zelo nujna ter nam da ustneni odgovor v narodni skupščini.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Parlament zopet praznuje. Pretečeni petek so ga odgodili za 10 dni, to je do 25. t. m., z utemeljevanjem, da je treba počakati na zakonske načrte, ki jih pripravljata zakonodajni odbor. Samostojni demokrati so hoteli, da bi se skupščina odgodila najmanj za en mesec, češ, da nima kaj delati. Ta želja je prav razumljiva. Mala Pribičevićeva skupina se silno neprijetno počuti v parlamentu, kjer ima cela vlada ali »nacionalni blok« pičlo večino 10 glasov, če so vsi njeni poslanci navzoči, kar se pa le redko kedaj zgodi, ker jih je nekaj vedno po svetu naokrog na raznih komisijah, par jih pa navadno samovoljno ostane doma. Na vsaki skupščinski seji se Pribičević boji, da bo Pašič odvrnil njegovo maso skupino ter se pobotal z drugo najmočnejšo stranko — radičevci.

Zadnje skupščinske seje

so se vršile prav na hitro. Ko so člani opozicije iznašali važne in nujne predloge, so vladinovi kar na hitro izglasovali — prehod na dnevni red. Tako je bilo tudi, ko so opozicijonci iz vseh pokrajin govorili o krivicah pri odkupovanju tabaka, opisovali slabo gospodarstvo monopolne uprave, iznašali krivice, ki se godijo sadilcem tobaka in delavcem po tobačnih tovarnah itd. Vladna večina vsemu temu ni mogla oporekati, prešla je pa vendarle na dnevni red in sejo zaključila.

Izgovor, da za skupščino ni dela, je prava brezvestnost. Saj so že naši slovenski poslanci toliko predlagali in upravičenega zahtevali, da bi bilo dela dovolj, če bi vlada hotela.

Parlamentarni odbor v Zagrebu.

Parlamentarni odbor ali anketa, ki je bila izbrana v Zagrebu radi še nepotrjenih 24 hrvatskih mandatov, je še pred odgoditvijo skupščinskih sej dovršila svoje delo. Po izjavah radikalnih članov tega odbora in po dejstvu, da so se mnogi sklepi sprejeli soglasno, se da z gotovostjo sklepati, da proti potrditvi hrvatskih mandatov ni nobenih pomislekov. Anketa je predsedništvu skupščine predala svoje poročilo, skupščina se je pa odgodila.

Radikalni člani ankete so se v Zagrebu pogajali s hrvatskimi poslanci in tudi s samim Stjepanom Radičem v svrhu sporazuma med radikalno in hrvatsko seljaško stranko, izjavili so, da »gre vse dobro, izborno, izvrstno in še več kot izvrstno«. Pašič pa sedaj še vedno razmišlja ter daje svoje navadne zagonetne odgovore Pavlu Radiču, ki govori za sporazum, ravno tako kakor Pribičeviću, ki govori proti.

R. R. — P. P. R.

Dva mesca, odkar je Pavle Radič v skupščini podal znano izjavo, — se že najrazličnejše govori o sporazumu in o novi vladni politiki. Najbolj se pričakuje sporazum obeh najmočnejših strank — radikalov in radičevcev, da bi vladali radikali sami ob podpori radičevcev v parlamentu, ali pa, da bi se sestavila RR (radikalna-radičevska) vlada. To bi bila enostavna in primerna rešitev, ko Hrvati vse priznavajo ter zahtevajo samo pošteno upravo, in če radikali ne bi bili po enem delu svoje stranke in po hujskanju samostojnih demokratov tako zagrizeni v samovoljni in protiljudski politiki, bi se bila stvar lahko že uredila.

Samostojni demokrati, ki Hrvate še vedno obrekujejo in zmerjajo za »veleizdajalce«, so začeli sedaj trositi vesti, da bodo radičevci stopili kar v sedanjo PP vlado, tako brezpogojno, kakor lani hrvatska uskoka Šurmin in Drinković in da bi bila potem PPR (Pašič-Pribičević Radičeva) vlada. Napram tem vestem, ki izhajajo iz samostojno demokratskega strahu in razburjenja, se je v Zagrebu sicer že slišalo: »Če smo že toliko popustili in žrtvovali, bi lahko še to prenesli — hrvatska večina pa še vedno odločno izjavlja: »S Pribičevićem skupaj ne gremo niti v raj, kaj šele v vlado!«

Pribičević naj se umakne!

Posamezni radikali že precej časa naglašajo, da je Pribičević glavna zapreka vsakega sporazuma. Svoj čas je dejal, da se umakne, če bi bil sporazum na poti, zakaj se ne umakne sedaj? — Take in podobne radikalne izjave so sicer značilne, nimajo pa mnogo na sebi, ko je jasno, da bi radikali lahko umaknili ali odstranili Pribičevića, če se sam noče. Pa tudi s tem se po malem začneja. Važno radikalno glasilo »Vreme« v Beogradu je te dni objavilo oster članek proti Pribičeviću in njegovi politiki z odločno zahtevo, naj se umakne.

Kot delo skupščine

po 25. t. m. se iz vladnih krogov napoveduje sledeče: 1. po skrajšanem postopanju zakonov: a) o tisku, b) o sodnikih, c) o državnih pravdnikih in d) o organizaciji sodišč. Ti zakoni se predložijo za zakonodajnem odboru. 2. Po rednem postopanju: zakon o poljedelskih kreditih, zakon o spremembi člena 12. zakona o vojni odškodnini in zakon o nošenju orožja.

RUMUNI IN KONFERENCA MALE ANTANTE.

Konferenca Male antante je rumunske politične kroge zelo razočarala, ker se ni pečala z ruskim vprašanjem in z organizacijo skupne fronte proti sovjetski Rusiji. Zato rumunski listi ostro napadajo vnanjega ministra Duca in naglašajo, da v takih okoliščinah Mala antanta za Rumunijo nima nobenega pomena. Mnogi listi zagovarjajo misel, da bi bilo bolje za Rumunijo, če bi politično samostojno nastopala, ker bi v tem slučaju lahko vsaj na gospodarskem polju se svobodno uveljavila. Več rumunskih poslancev bo spravilo zborovanje Male antante tudi v parlamentu na razgovor, ker so mnogi, da Mala antanta Rumuniji več škoduje kot koristi. Poslanec Vajda je pa izjavil, da konferenca Male antante ni bila nič drugega kot navadna majniška proslava!

ITALIJA.

Zbornica je z večino glasov sprejela zakonski načrt o ženski volilni pravici pri administrativnih volitvah. Glavni pogoj za volilno pravico je starost 25 let. Volilno pravico imajo ženske, ki so odlikovane zaradi vojnih in civilnih zaslug, nadalje matere v vojni padlih, vdove padlih, če še uživajo penzijo, one, ki so dovršile zadnji razred ljudske šole, ki se nahaja v dotični občini in one, ki plačujejo najmanj 100 lir direktnih državnih in občinskih davkov.

Od opozicije so sedaj v parlamentu samo liberalci, računa se pa, da bodo po 25. t. m. prišle v parlament tudi druge skupine v svrhu skupnega nastopa proti fašistovski vladi.

FINANČNE REFORME V FRANCIJI.

Finančni minister Caillaux se je energično lotil dela za ureditev francoskih financ. Caillaux računa za letos s primanjkljajem v znesku 4 milijarde frankov. Za kritje tega primanjkljaja predlaga znatno zvišanje osebne dohodnine zlasti v višjih stopnjah, zvišanje davka na dedščine, zvišanje cen tobačnih izdelkov, ustanovitev velike državne zavarovalne družbe in udeležba države na dobičkih sladkornih in petrolejskih rafinerij.

AMERIKA TERJA.

Ameriška vlada je pozvala vlade Francije, Italije, Belgije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Poljske, Rumunske in Grške, da se čimprej pripravijo za ureditev vprašanja dolgov, ki jih imajo plačati ameriškim državam.

DVA SVETOVNA POLITIČNA TABORA.

Na letošnjem kongresu zveze sovjetskih držav je ruski zunanji komisar Čičerin povdajal, da bodo evropske države in svetovna politika sploh razpadle na dva tabora: na angleško-amerikanski blok in na evropsko-azijsko zvezo. Amerikanci in Angleži kot upniki evropskih držav in veliki producenti stremijo po nadvladi v Evropi in po osvajanju azijskih tržišč in cele Azije. Pot v Azijo že sedaj zapira Rusija in tudi druge evropske države — v prvi vrsti Francija, Poljska in Češka se bodo morale braniti ameriško-angleške nadvlade ter se zblizati z Rusijo in Japonsko. Anglija skuša tudi Nemčijo vpreči v ameriško-angleški jarem. Odnosaje med Rusijo in Nemčijo je Čičerin označil kot dobre, glede društva narodov je pa izjavil, da Rusija ne more pristopiti, dokler je Društvo narodov nekako orožje proti njej.

ANGLIJA IN INDIJA.

Indijski nacionalisti so na svojem kongresu razpravljali o odnosih do Anglije in niso prišli do pravih zaključkov. Zahtevali so za Indijo pravico, da more živeti svoje lastno življenje, neovirano od zunaj po tujem gospodarstvu. Zahtevali so, da se izpuste vsi politični jetniki in prekliče neomejena oblast za aretacije. Ni čisto jasno, ali so hoteli s tem izjaviti, da odklanjajo vsako silo in da bi bili le pod tem pogojem pripravljeni, sodelovati z angleško vlado. Vsekakor je maloverjetno, da bi se temeljem sklepov kongresa začela pogajanja z angleško vlado, tem manj, ker je bilo razpoloženje na kongresu skrajno nespravljivo in je imel voditelj Indije Das sam težko stališče. Na vsak način je prepad med Indijo in angleškimi gospodarji čezdalje večji. Ako se Anglija ne odpove izjemnim metodam, s katerimi od leta 1919 dalje hoče ukrotiti Indijo, in če ne spremeni omenjene samouprave v resnično, bo doživela čez desetletja vihar, ki ga najbrž ne bo prestala zdrava in neokrnjena.

Dober recept

za vsakega, ki trpi na srbenju glave in nastanku luskin, je: V pol litra vroče vode se da vrečica šampona s črno glavo. S tem se opere glava natančno po navodilu, ki je priloženo vsaki vrečici. Pri umivanju je treba temeljito masirati kožo na glavi.

»Šampon s črno glavo«

odstrani že po kratki uporabi nadaljni nastanek luskin.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah. Edini proizvajatelj: Hans Schwarzkopf, Berlin-Dahlem.

Važno je, da pri nakupu posebno naglašate dostavek »s črno glavo.«



Rimskim romarjem

se še naznanja:

1. V torek, dne 26. t. m., pred odhodom iz Maribora bodo prevzvišeni g. škof dr. Andrej Karlin v stolnici ob 7. uri zjutraj opravili sv. mašo za srečen potek romanja. Romarji, ki bodo v torek v Mariboru, se naj te sv. maše sigurno udeležijo.

2. Romarji naj skrbijo za to, da pravočasno pridejo v Postojno. Italijanski vlak se odpelje iz Postojne dne 26. maja že ob 6. uri 45 minut zvečer. Vozni red posebnega vlaka, ki vozi iz Maribora, smo objavili že v zadnjem »Slov. Gospodarju«. Tega voznega reda se naj romarji strogo držijo in naj gledajo, da pravočasno pridejo na ta vlak.

3. Romarji naj vzamejo za pot od doma do Rima, t. j. do srede zvečer, potrebno hrano seboj, ker med potom ne bo mogoče obedovati. Dobil bomo v Padovi samo zajutrek. Skoraj gotovo je, da nam italijanski cariniki radi živih ne bodo delali težav.

4. Se enkrat opozarjamo romarje, da imajo na vseh jugoslovanskih železnica polovično vožnjo. Od postaje, kjer vstopijo, pa do postaje Rakek meja naj si kupijo celo karto. Na to karto jim uradnik naj pritisne molki žig. Te karte pa ne smejo nikjer oddati, ker bo veljala še tudi za nazaj.

5. Romarji ne dobijo na dom nobenih izkaznic ali dokumentov. Vse kar bodo rabili, dobijo na vlaku.

Na veselo svidenje!

Dr. Anton Jerovšek.

Prebivalcem ptujskega okraja.

Strašna nesreča je zadela dne 8. t. m. naše sobrate in sotrpine v Zlatoličju, občina Sv. Janž na Drav. polju. Požar je neusmiljeno uničil 21 poslopij in s njimi veliko živine in pretežno vse kmetijsko orodje. Vsi vemo, da ob sedanjih razmerah ljudje nimajo visoko zavarovane svoje imovine, ker visokih zavarovalnin plačati ne morejo. Ubogi, težko prizadeti naši sobrat in sotrpini so prisiljeni prositi pomoči pri svojih sobratih in sotrpinih. To tem bolj, ker so njihova polja majhna, kamnata in malorodovita, gozdov pa sploh nimajo. Prav dobro vem, da živi kljub vsej pridnosti v našem ptujskem okraju kmetijsko ljudstvo v težkih razmerah, toda res je tudi, da ima siromak do siromaka, revež do reveža in sotrpini do sotrpina še vedno več srca, usmiljenja in razumevanja, zato kot zastopnik ljudstva v ptujskem okraju prav lepo prosim za te nesrečno prizadete sorojake, ki sami kljub svoji mravljični pridnosti brez pomoči sobratov ne bodo mogli preboleti težkega udara. Naj jih sprejme vsak, ko pridejo z uradnimi potrdili in jim pomaga po svoji moči, volji in vesti kat brat nesrečnemu bratu. Če pa kdo ne bi mogel, ali pa ne bi hotel pomagati, naj jim privoščijo vsaj pošteno besedo in jih v njihovi bedi in žalosti ne žali. Storimo vsi prav lepo v smislu pravega krščanskega bratstva, kar zamoremo, da lajšamo gorje in obrišemo solze našim sobratom!

V Beogradu, 12. maja 1925.

Ivan Vesenjaj, poslanec za ptuj. okraj.

Priveditve.

Prostovoljno gasilno društvo v Razvanju priredi na binkoštno nedeljo gozdno veselico v Razvanju zraven vile Swaty. Na sporedu bo: šaljiva pošta, šaljivi ribolov, vinotoč pod vejo, boj s konfeti, zapor, godba. Za dobra vina ter pivo skrbi društvo. Začetek ob 3. uri. Vstopnina 5 D. Pri slabem vremenu se vrši veselica v pondeljek, dne 1. junija. Avto-promet iz Glavnega trga. Čisti dobiček se porabi za novo turbinsko brigalno.

Vurberg. Polno, natlačeno sobo gledalcev je imela predstava naših deklet preteklo nedeljo. Posebno je ugajala Sardenkova igra »Skrivnostna zaroka«, ki je poneta po resničnih dogodkih. Junakinja igre je deklka Evrozija Alloati iz Turina. Bila je hči bogate meščanske rodbine in je imela veliko snubecev. Toda ona se je vsem odpovedala, postala je redovnica in je od leta 1888 do leta 1919 poučevala in izobraževala bolgarsko žensko mladino v Makedoniji. Leta 1919 je zbolela, preselila se je v svojo domovino Turin v Italiji, kjer je 26. decembra leta 1920 zapustila njena lepa duša to solzno dolino. Drugi dve igrici sta vzbujali obilo smeha. Imeli smo na odru pravo turško »moka«-kavo, ameriškano damo in Rusinjo s pravo kozaska kučmo. Kaj hočete več? Naši vrli Rusi in njihove blage gospe so našim dekletom mnogo pomagale z obleko! Bodi jim zato izrečena prisrčna zahvala! Hvala tudi vsem gledalcem, ki so prispevali k novi zastavi!

Cirkovec. V nedeljo, dne 3. maja t. l. so imeli fantje in dekleta Bralnega društva krasno prireditev v Društveni dvorani. Kljub slabemu vremenu je bila dvorana čisto polna. Igrali so igri: »Pogodba« in »Amerikanski brivce«. Bili smo v skrbeh, kako bo šlo. Vsa čast pevcem in igralcem! Zlasti petje je bilo lepo. Hvala vam fantom in dekletom za krasen užitek in le naprej! Zavel je sveži duh, vztrajajmo!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prostovoljno gasilno društvo Slapetinci priredi v nedeljo, dne 24. maja v prostorih g. Perger veliko tombolo z nad 300 lepimi dobitki. Glavni dobitki so: Novo moško kolo, polovnjak, brestove deske s kom., pol sežnja drv itd. Cena srečke 4 din.